

مبانی نانومغناطیس و روش‌های مشخصه یابی در نانو ساختارهای مغناطیسی

علی رستم نژادی

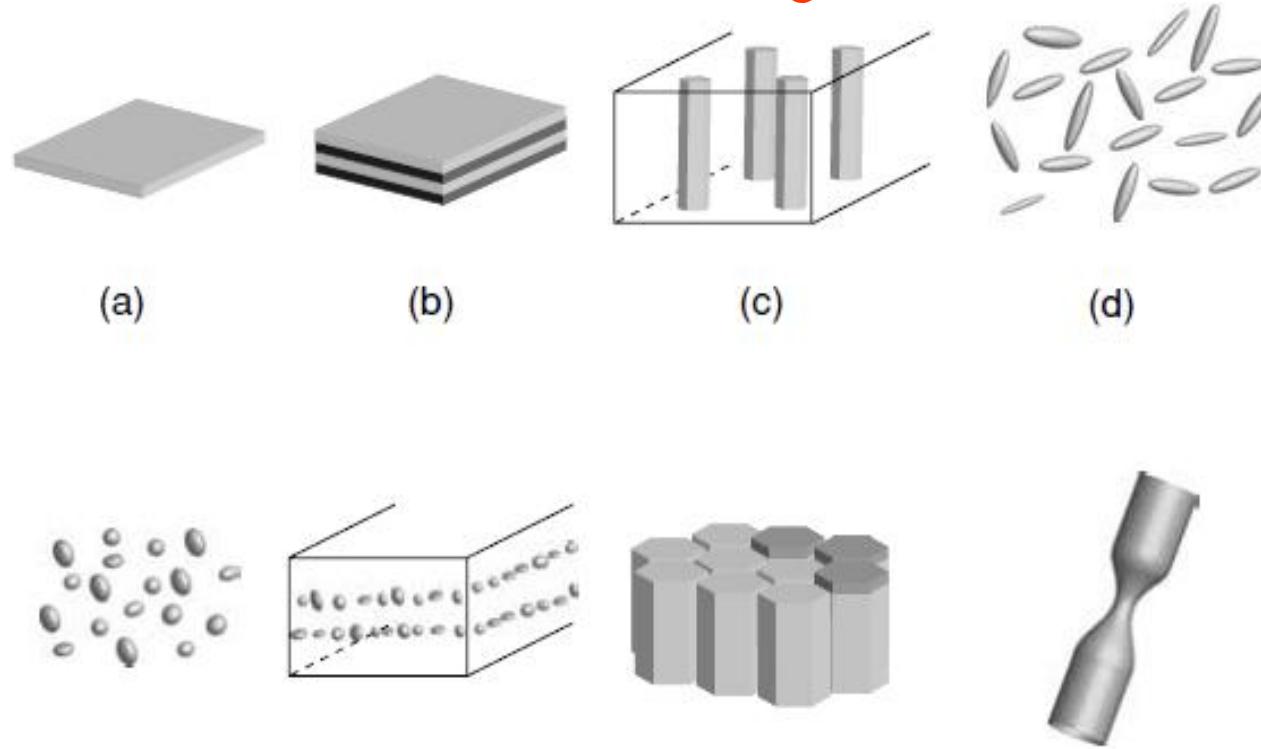
دانشگاه صنعتی مالک اشتر—مجتمع دانشگاهی علوم کاربردی
پژوهشکده الکتروسرام

فهرست مطالب

- نانو ساختارهای مغناطیسی
- دلیل متفاوت بودن خواص مغناطیسی نانو ساختارها با نمونه های ماکروسکوپی
- ناهمسانگردی و انرژیهای مغناطیسی
- نظریه میکرومغناطیس و طولهای مشخصه مغناطیسی
- نانوذرات تک حوزه مغناطیسی
- روشهای تجربی در مشخصه یابی خواص مغناطیسی نانوذرات
- ابر مغناطیس: ابرپارامغناطیس، ابرشیشه اسپینی و ابر فرمغناطیس
ابرپارامغناطیس و مشخصه های آن
- اثرات سطحی در نانوذرات مغناطیسی - نانوذرات هسته - پوسته
شیشه اسپینی، ابر شیشه اسپینی و ابر فرمغناطیس
- تمایز بین ابرپارامغناطیس و ابر شیشه اسپینی
اثر بایاس تبادلی در نانو ساختارهای مغناطیسی
- تغییر مرتبه گذار فاز مغناطیسی، اثر مگنتو کالریک

نانو مغناطیس

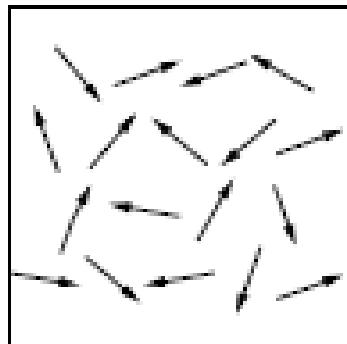
- نانومغناطیس به بخشی از علم فیزیک گفته می شود که در آن خواص مغناطیسی سیستم هایی بررسی می شود که حداقل یکی از ابعاد آنها در محدوده نانومتر، یعنی بین 1 تا 100 نانومتر، قرار بگیرد
- انواع نانوساختارهای مغناطیسی

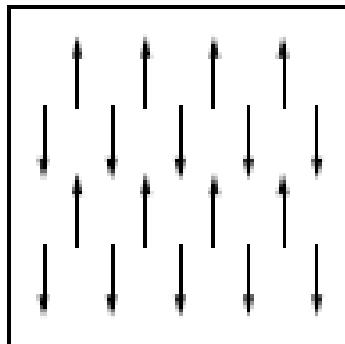
تعدادی از نانوساختارهای مغناطیسی (a) لایه نازک (b) چند لایه ای (c) آرایه ای از نانو سیمها (d) نانوذرات غیر کروی (e) نانوذرات (f) نانو کامپوزیت ها (g) محیط ضبط لایه نازکی و (h) نانوساختار تنگ کشیده

منشا خواص مغناطیسی در مواد: دو قطبی مغناطیسی:
 اندازه حرکت زاویه ای مداری الکترونها
 اسپین الکترونها - مهم ترین سهم در تامین دو قطبی مغناطیسی در مواد

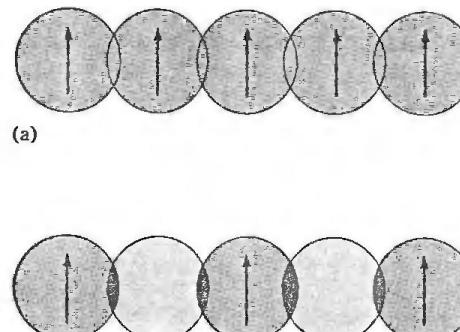
برهمکنش تبادلی: منشا نظم مغناطیسی در مواد

Paramagnetic

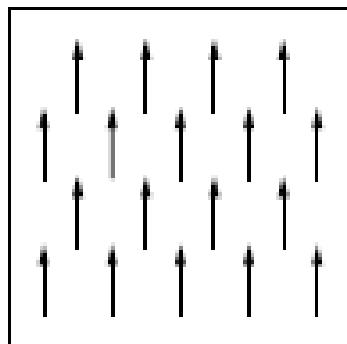

Antiferromagnetic

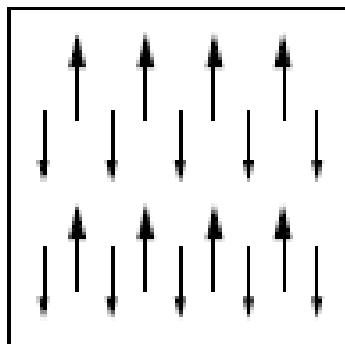

(a)

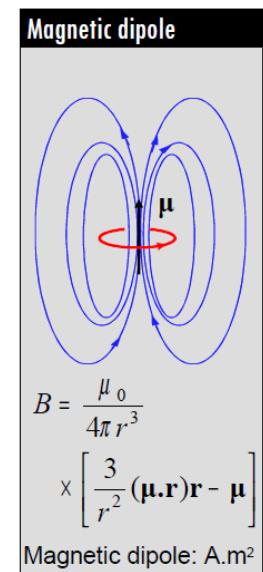
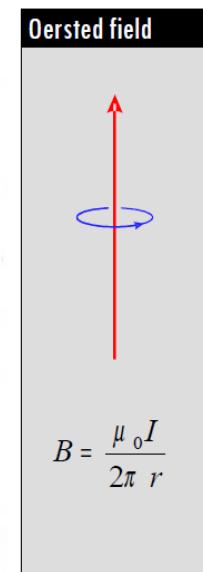
(b)

Ferromagnetic

Ferrimagnetic

Ashcroft, Mermin: Solid state physics, 1976

N. A. Spaldin, MAGNETIC MATERIALS, Fundamentals and Applications, 2011

دلیل متفاوت بودن خواص مغناطیسی نانو ساختارها با نمونه های ماکروسکوپی مواد

- ۱- شکست تقارن در نانو ساختارها به خاطر محدود شدن بعد فضایی
- ۲- قابل مقایسه بودن طولهای مشخصه مغناطیسی با ابعاد سیستم مغناطیسی
- ۳- آثار سطحی: ناشی از شکست پیوندها، تغییر نوع برهمکنشهای مغناطیسی ناکاملی بلوری در نزدیک سطح و...
- ۴- اهمیت برهمکنش دوقطبی-دوقطبی و برهمکنش تبادلی بین نانو ساختارها
- ۵- مهم شدن اثر انرژی گرمایی بر خواص مغناطیسی
- ۶- تغییر نظم مغناطیسی با کاهش ابعاد، تغییر دمای نظم، کاهش یا افزایش مقدار مغناطش در نانو ساختارهای فرومغناطیس و پادفرومغناطیس
- ۷- تغییر مرتبه گذار فازهای مغناطیسی
- ۸- مهم تر شدن ناهمسانگردی شکل در ابعاد نانو

ناهمسانگردی مغناطیسی

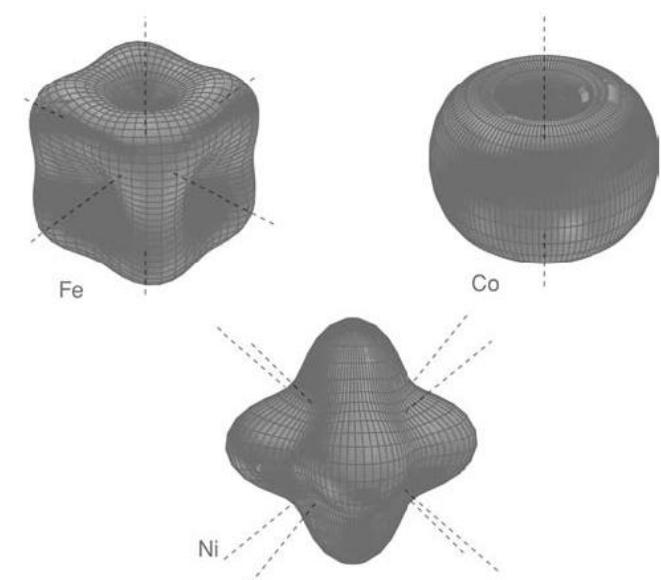
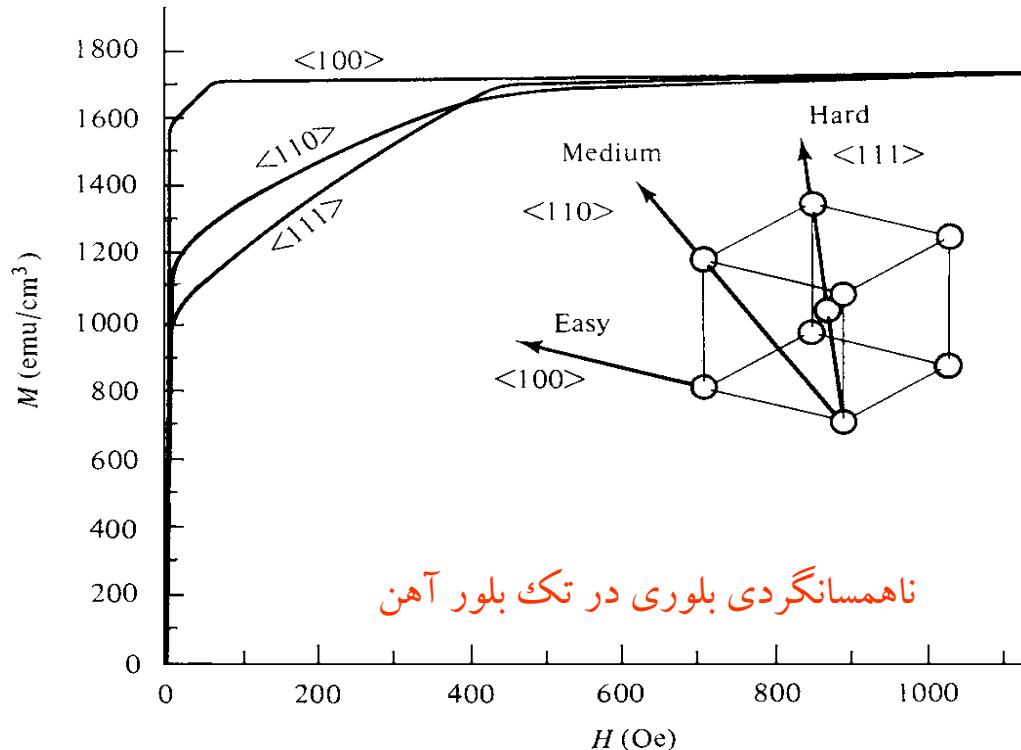
ناهمسانگردی مغناطیسی به مفهوم وابسته بودن خواص مغناطیسی سیستم به راستای اندازه گیری است. در مواد ناهمسانگرد مغناطیسی، بدون صرف انرژی نمی توان مغناطش را در هر راستایی قرار داد. راستای آسان (سخت) راستایی است که هنگامی که مغناطش سیستم در آن راستا قرار می گیرد، سیستم دارای کمترین (بیشترین) انرژی ناهمسانگردی است.

أنواع ناهمسانگردی مغناطیسی

- ناهمسانگردی بلوری
- ناهمسانگردی شکل
- ناهمسانگردی تنشی
- ناهمسانگردی القایی
- ناهمسانگردی تبادلی

ناهمسانگردی بلوری

به خاطر این ناهمسانگردی، مغناطش در راستاهای بلوری خاصی می‌تواند قرار گیرد. این ناهمسانگردی مهم‌ترین نوع ناهمسانگردی است که به علت برهمکنش اسپین-مدار الکترونها ایجاد می‌شود

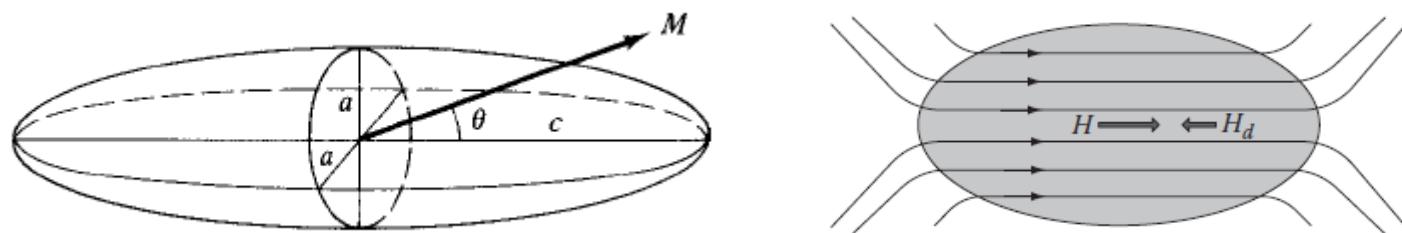
$$E = K_0 + K_1 \sin^2\theta + K_2 \sin^4\theta + \dots$$

انرژی ناهمسانگردی بلوری تک محوری

B . D. Cullity, Introduction to magnetic materials, 2011

ناهمسانگردی مغناطیسی شکل

در اجسام مغناطیسی با ابعاد محدود، شکل آنها تأثیر زیادی بر خواص مغناطیسی خواهد داشت. در این اجسام قطب‌های مغناطیسی خنثی نشده در مرزهای آنها باعث ایجاد میدان مغناطیسی در داخل و خارج آنها می‌شود. به این میدان در داخل اجسام مغناطیسی میدان وامگناطش و در خارج از آنها سرگردان گفته می‌شود. این میدان، که باعث کاهش میدان داخلی کل می‌شود، تابع شکل اجسام مغناطیسی است. این نوع ناهمسانگردی در نانوساختارهای مغناطیسی به دلیل افزایش میدان وامگناطش اهمیت بیشتری دارد.

$$E_{\text{ms}} = \frac{1}{2} M^2 N_c + \frac{1}{2} (N_a - N_c) M^2 \sin^2 \theta.$$

B . D. Cullity, *Introduction to magnetic materials*, 2011

S Tumanski, *Handbook of Magnetic Measurements*, 2011

نظریه میکرومغناطیس و طولهای مشخصه در نانومغناطیس

$$E_{tot} = E_{ex} + E_{an} + E_{ms} + E_z$$

$$E_z = -\mu_0 \vec{M} \cdot \vec{H}$$

$$E_{ex} = \int A (\nabla m)^2 dV$$

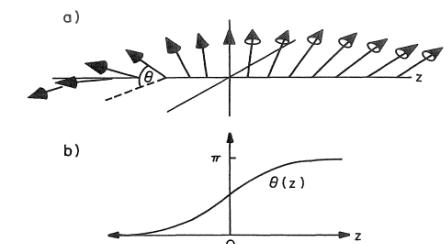
$$E_{ex} = \int A [(\nabla \theta)^2 + \sin^2(\theta) (\nabla \varphi)^2] dV$$

$$A \approx \frac{JS^2 Z_c}{a} \quad \text{سختی تبادلی}$$

$$E_{tot} = \int \left\{ A (\nabla m)^2 + k_1 e_{an}(\theta) - \frac{\mu_0}{2} \vec{M} \cdot \vec{H}_d - \mu_0 \vec{M} \cdot \vec{H} + \dots \right\} dV$$

$$E_{tot} = \frac{\mu_0 M_s^2}{2} \int \left\{ \frac{2A}{\mu_0 M_s^2} (\nabla m)^2 + \frac{2k_1}{\mu_0 M_s^2} e_{an}(\theta) - \frac{1}{M_s} \vec{m} \cdot \vec{H}_d - \frac{2}{M_s} \vec{m} \cdot \vec{H} + \dots \right\} dV$$

در این رهیافت اسپینهای اتمی نقش اصلی را بر عهده دارند. مغناطش تابع پیوسته‌ای در فضا است. مغناطش موضعی در هر نقطه از فضا، از کمینه کردن انرژی مغناطیسی کل به دست می‌آید. انرژی مغناطیسی کل شامل انرژی تبادلی، انرژی زیمان، انرژیهای ناهمسانگردی، انرژی مگنتواستاتیک و...می‌باشد

Kronmüller, H., in *General Micromagnetic Theory, Handbook of Magnetism and Advanced Magnetic Materials*

طول تبادلی

$$l_{ex} = \sqrt{\frac{2A}{\mu_0 M_s^2}}$$

ضریب جمله اول برای تعریف طول تبادلی بکار بردہ می شود. این یک طول مشخصه در مواد مغناطیسی است و نشان دهنده معیاری است که در طول های کوچکتر از آن، انرژی تبادلی غالب تر از انرژی مگنتوستاتیک است. در بیشتر مواد فرومغناطیسی، طول تبادلی بین ۲ تا ۵ نانومتر است

$$\kappa = \sqrt{\frac{2k_1}{\mu_0 M_s^2}}$$

ضریب سختی و یا پارامتر کیفیت اهمیت نسبی اثرات ناهمسانگردی بلوری به مگنتوستاتیک را نشان می دهد. این عبارت نسبت انرژی ناهمسانگردی به انرژی مگنتوستاتیک است

$$\Delta = \sqrt{\frac{A}{k_1}} = \frac{l_{ex}}{\kappa}$$

طول مشخصه تبادلی و پارامتر کیفیت از طریق پارامتر دیواره حوزه به هم مربوط می شوند.

$$\delta_0 = \pi \Delta = \pi \sqrt{\frac{A}{k_1}} = \pi \frac{l_{ex}}{\kappa}$$

پهناهی دیواره حوزه مغناطیسی

طول بحرانی تک حوزه ای

این طول مشخصه، قطری است که در بالاتر از آن به لحاظ انرژی، یک نمونه مغناطیسی در حالت چند حوزه ای و در پائین تر از آن در حالت تک حوزه مغناطیسی قرار می گیرید. برای مواد مغناطیسی سخت و نرم، از ۵ تا ۱۰۰۰ نانومتر تغییر می کند. مقادیر نسبی طولهای مشخصه بستگی به ضریب سختی دارند.

$$D_{cr} \sim l_{ex} \ll \Delta$$

در مواد مغناطیسی نرم ترتیب آنها به این صورت است

$$D_{cr} \gg l_{ex} \geq \Delta$$

در مواد مغناطیسی سخت ترتیب آنها چنین است

$$\gamma = 2\pi \sqrt{Ak_1}$$

چگالی انرژی دیواره بلاخ

Guimaraes, A.P., *Principles of Nanomagnetism*, 2009.

Coey, J.M.D., *Magnetism and Magnetic Materials*. 2010.,

Skomski, R. and J.M.D. Coey, Permanent magnetism, 1999.

Cullity, B.D., Graham, C.D., *Introduction to magnetic materials*, 2009.

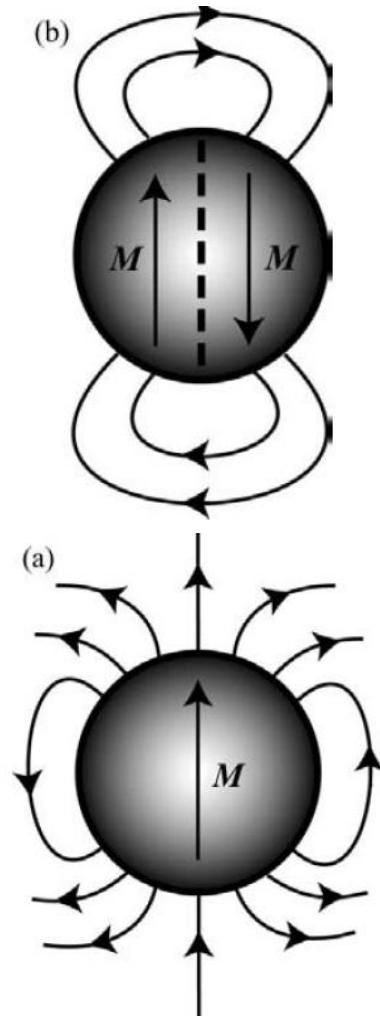
طولهای مشخصه در نانو ساختارهای مغناطیسی

کمیت	$T_c(K)$	$k_1(kJm^{-3})$	κ	$l_{ex}(nm)$	$R_{coh}(nm)$	$\delta(nm)$	$\frac{D_{cr}}{2}(nm)$	$\gamma mJ/m^2$
عبارت			$\frac{2k_1}{\mu_0 M_s^2}$	$\sqrt{\frac{2A}{\mu_0 M_s^2}}$	$\sqrt{24}l_{ex}$	$\pi \sqrt{\frac{A}{k_1}}$	$\frac{36\sqrt{Ak_1}}{\mu_0 M_s^2}$	$2\pi\sqrt{Ak_1}$
Fe	1044	-48	0/12	2/4	12	94	10	4/1
Co	1360	-410	0/45	2/4	17	24	56	10
Ni	928	-0	0/13	5/1	25	120	24	0/7
CoPt	840	-900	2/47	3/5	17	40	310	28
$Nd_2Fe_{14}B$	588	-900	1/54	1/9	9/7	3/9	110	25
$SmCo_5$	1020	17200	4/30	2/6	18	2/6	560	07
$Sm_2Fe_{17}N_3$	749	8600	2/13	2/5	12	3/7	190	41
CrO_2	396	25	0/36	4/4	21	44	48	1/3
Fe_3O_4	860	-13	0/21	4/9	24	73	38	1/2
$CoFe_2O_4$	560	-	0/84	5/2	26	20	160	1/8
$BaFe_{12}O_{19}$	740	230	1/35	5/8	28	14	280	0/9
$La_{0.7}Sr_{0.3}MnO_3$	370	1/8	0/01	8/7	42/6	296	20-40	0/17

نانوذرات تک حوزه مغناطیسی

نانوذرات مغناطیسی دارای سه بعد محدود در ابعاد نانومتر هستند. سیستمهای نانوذرات مغناطیسی می‌توانند به صورت نانوذرات اگلومره شده، نانوذرات توزیع شده در یک زمینه غیر مغناطیسی جامد و یا سیال (فروسیال) باشند. خواص فیزیکی نانوذرات مغناطیسی را می‌توان به دلخواه بر حسب مورد علمی و یا کاربردی مورد نظر تغییر داد.

رقابت بین انرژیهای مختلف: تک حوزه‌ای شدن

$$f_{ms} \approx -\mu_0 \vec{M} \cdot \vec{H}_d \approx \mu_0 N_d M_s^2$$

انرژی مگنتواستاتیک

$$\sigma_{dw} \approx 4\pi (Ak_u)^{1/2}$$

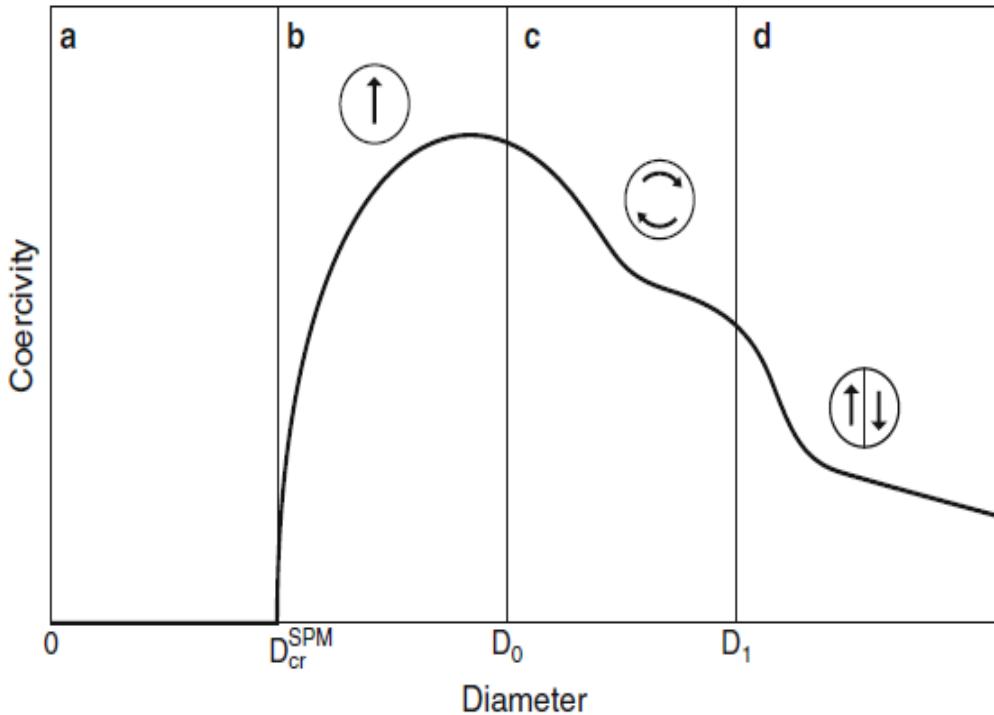
چگالی انرژی دیواره مغناطیسی

$$r_c \approx 36 \frac{(Ak_u)^{1/2}}{\mu_0 M_s^2}$$

شعاع بحرانی تک حوزه‌ای شدن
ذرات کروی

شعاع تک حوزه‌ای شدن با افزایش انرژی دیواره افزایش می‌یابد

حالتهای مغناطیسی ممکن در نانوذرات تک حوزه
نانوذرات مغناطیسی می توانند چند حالت مغناطیسی داشته باشند. در نانوذرات مواد نرم،
با افزایش اندازه ذرات، در یک دمای ثابت، حالتهای زیر رخ می دهد:

- ۱- حالت ابرپارامغناطیس (تک حوزه همدوس)
- ۲- حالت بلوکه شده ابرپارامغناطیس (تک حوزه همدوس)
- ۳- حالت گردشاره ای (buckling-curling) (تک حوزه غیر همدوس-مغناطش غیر یکنواخت)
- ۴- حالت چند حوزه ای

$$D_0 = 7.211 \sqrt{\frac{AK}{\mu_0 M_s^2}} = 7.211 l_{ex}$$

$$D_1 = \frac{9.0584 \sqrt{\frac{A}{\mu_0 M_s^2}}}{1 - 2.8075 \frac{K}{\mu_0 M_s^2}} = \frac{9.0584}{1 - 2.8075 \kappa} l_{ex}$$

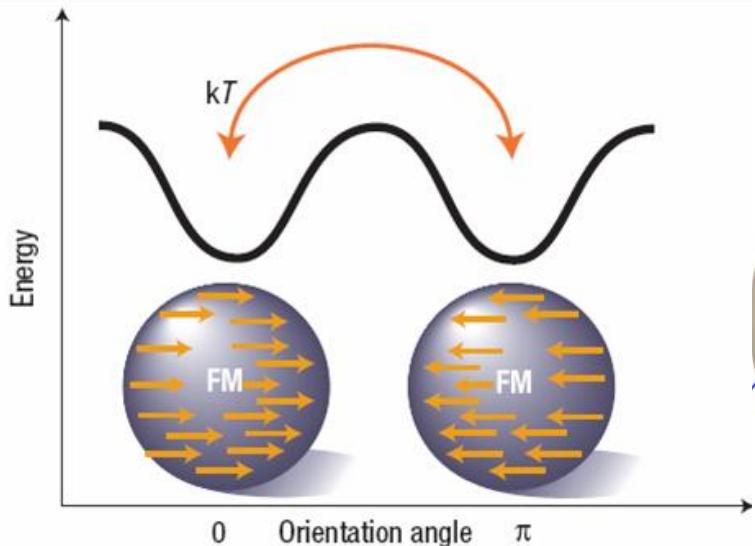
در مواد مغناطیسی سخت، حالت گردشاره ای معمولاً وجود ندارد. اندازه
بحرانی برای گذار از حالت تک حوزه ای به حالت چند حوزه ای

$$D_2 = \frac{9\pi \sqrt{2A(K + 2\sigma\mu_0 M_s^2)}}{\mu_0 M_s^2(3\sigma - 2)} = \frac{9\pi \sqrt{\kappa + 4\sigma}}{\sqrt{2}(3\sigma - 2)} l_{ex}$$

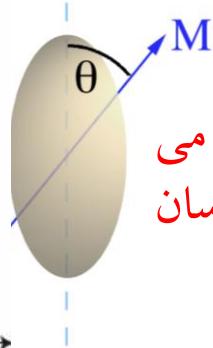
$$\sigma = 0.785398$$

ابرپارامغناطیس (Superparamagnetism)

ذره مغناطیسی: اسپین کل ذره-ابر اسپین

در حالت ابرپارامغناطیس، انرژی گرمایی با انرژی ناهمسانگردی مغناطیسی مؤثر برابر می‌کند. مغناطش ذره در بین جهت‌های آسان مغناطیسی نوسان می‌کند.

$$E_a \approx k_B T \quad E_a = KV \sin^2(\theta) \quad \tau = \tau_0 \exp\left(\frac{E_B}{k_B T}\right) = \tau_0 \exp\left(\frac{KV}{k_B T}\right)$$

دمای بلوکه شدن T_B : دمایی است که در آن انرژی گرمایی بر انرژی ناهمسانگردی غلبه می‌کند. در بالاتر از این دما، ذره در حالت ابرپارامغناطیس و در پائین تر از آن مغناطش ذره در حالت بلوکه شده (یخ زده) قرار می‌گیرد.

به عوامل ذاتی و خارجی مثل اندازه و شکل، انرژی ناهمسانگردی، زمان مشاهده یا اندازه T_B ، دامنه میدان و فرکانس اعمالی، برهمکنش بین ذرات و... بستگی دارد. رفتار مغناطیسی یک مجموعه از نانوذرات ابرپارامغناطیس مشابه با یک پارامغناطیس معمولی است، با این تفاوت که به جای اسپینهای اتمی، ابراسپین و درون ذره نظم مغناطیسی داریم.

برخی از روش‌های مشخصه یابی نانو ساختار‌های مغناطیسی

- روش‌های استاتیک- اندازه گیری مغناطش و پذیرفتاری استاتیک بر حسب دما،
میدان: AGFM، VSM، SQUID
- روش‌های دینامیکی- پذیرفتاری متناوب، واهلش مغناطش، تشدید مغناطیسی،
طیف سنجی موسبائر
- روش‌های تصویربرداری: میکروسکوپ نیروی لورنتزی، میکروسکوپ
نیروی مغناطیسی
- روش‌های اپتیکی: اثر فاراده و اثر کر
XPS، EELS، مانند core level spectroscopy
- پراکندگی نوترون

سیستمهای ابرپارامغناطیسی: روش‌های تجربی

$$M(T, H) = n\mu \left[\coth \left(\frac{\mu B}{k_B T} \right) - \frac{k_B T}{\mu B} \right] = M_s L \left(\frac{\mu B}{k_B T} \right)$$

مغناطش بر حسب میدان مغناطیسی - رابطه لانژوین

در حالت ابرپارامغناطیس میدان وادارندگی و
مغناطش بازمانده نداریم

۱- عدم پسماند مغناطیسی

۲- در دماهای بین دمای کوری تا دمای بلوکه
شدن، انطباق منحنیهای M/MS بر حسب

B/T

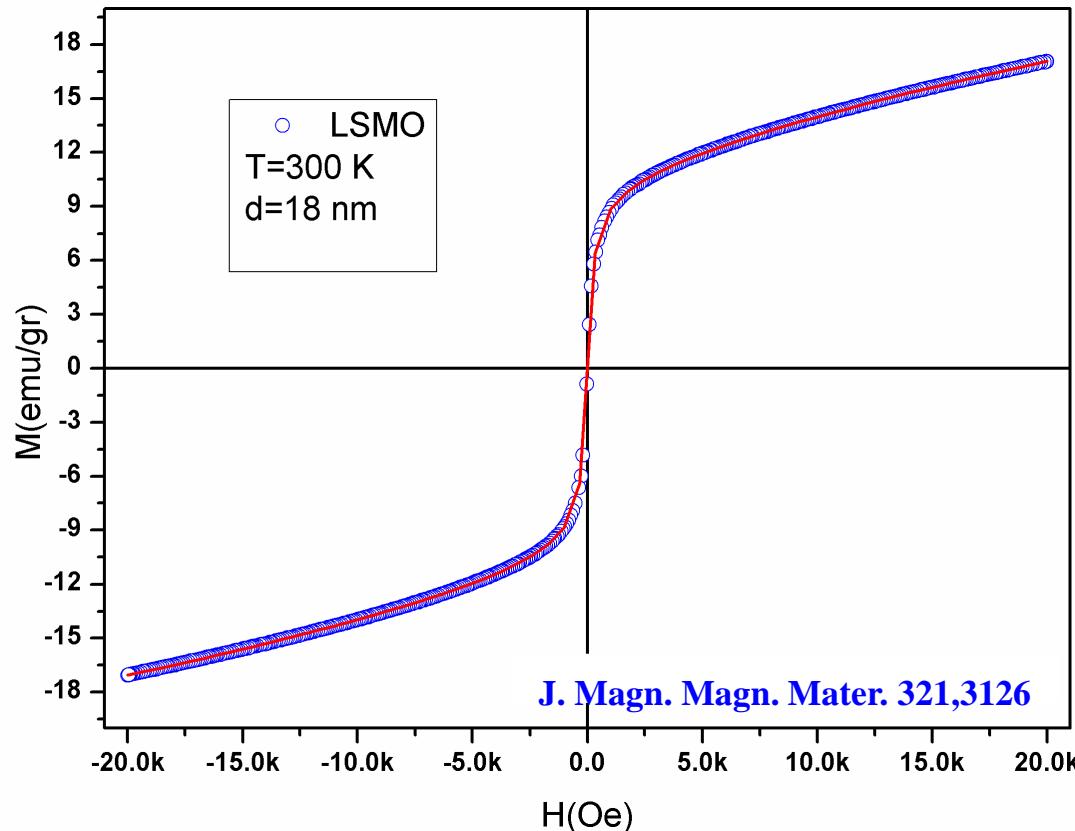
خطی بودن در میدانهای کوچک و عدم اشباع
تا میدانهای خیلی بزرگ

دلایل انحراف از رابطه لانژوین

۱- توزیع در اندازه ذرات

۲- آثار مربوط به اسپینهای بی نظم سطحی

۳- برهمکنش بین ذرات

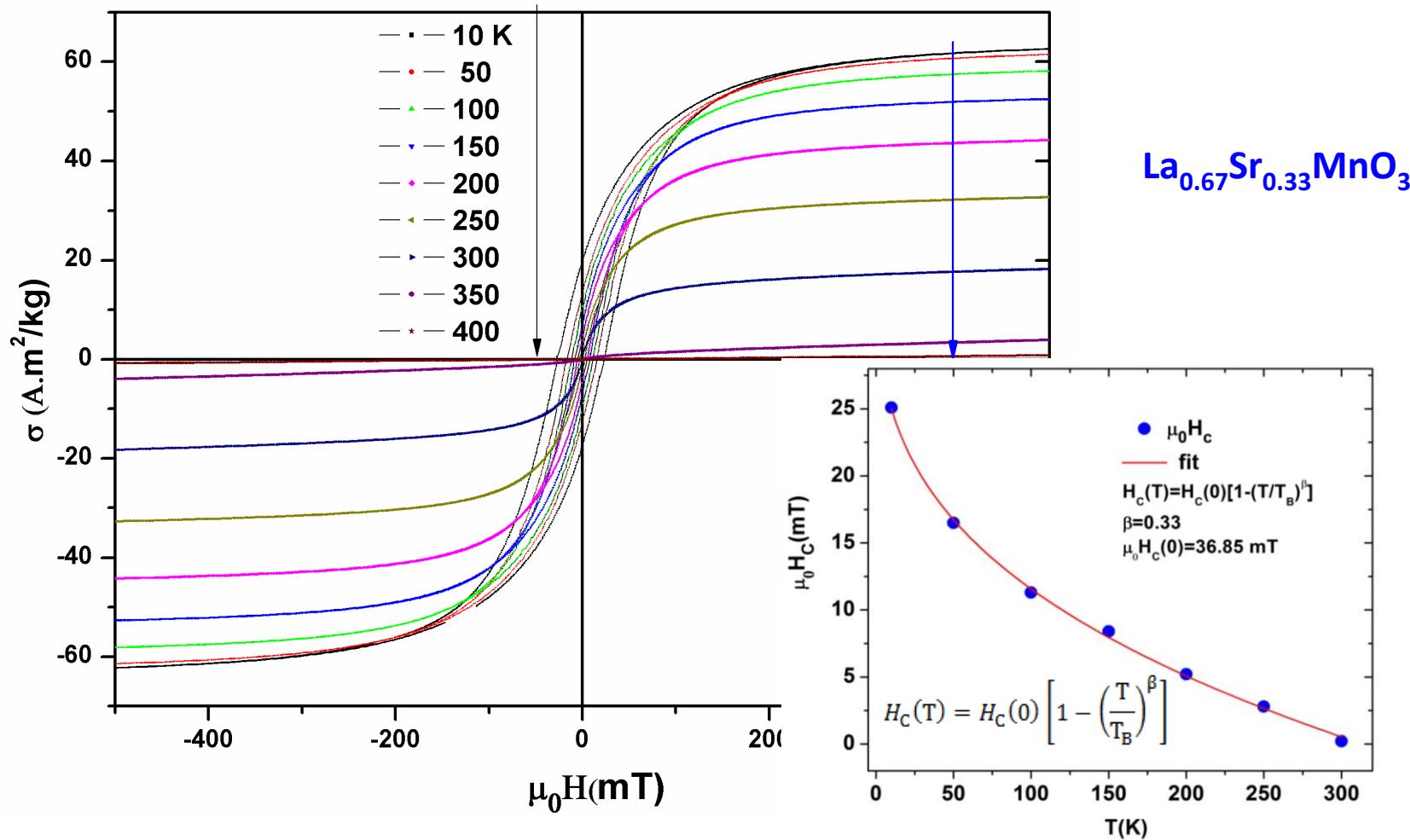

$$M(T, H) = \int_0^{\infty} \mu L \left(\frac{\mu B}{k_B T} \right) f(\mu) d\mu + \chi H \quad f(\mu) = \frac{N}{\sqrt{2\pi}} \exp \left[-\ln^2(\mu/\mu_0) / 2\sigma^2 \right]$$

روشهای تجربی برای بررسی خواص مغناطیسی سیستمهای ابرپارامغناطیسی

با کاهش دما، تا دمای بلوکه شدن، پسماند مغناطیسی به وجود می‌آید.

با کاهش دما، میدان وادارندگی افزایش می‌یابد.

A. Rostamnejadi, et al. Magnetic and ferromagnetic resonance study of LSMO nanoparticles, unpublished.

ابرپارامغناطیس - روش‌های تجربی - مغناطش بر حسب دما - در میدان استاتیک مد ZFC و مد FC

اندازگیری مغناطش در میدانهای مغناطیسی کوچک

اثر اندازه ذرات بر دمای بلوکه شدن

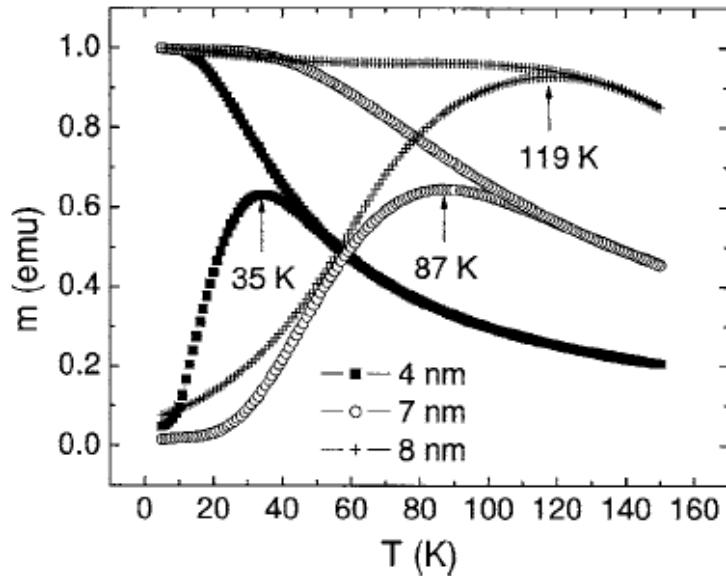

FIG. 3. ZFC-FC curves of Co particles of different sizes. The blocking temperature increases with increasing the particle size.

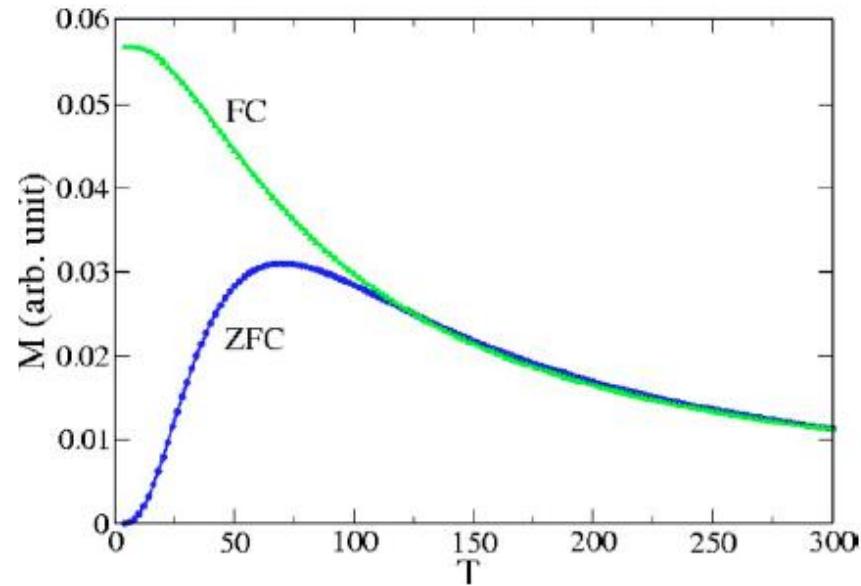

FIG. 1. (Color online) Numerically calculated dc magnetization the FC and ZFC processes.

$$E_a \approx k_B T \quad E_a = KV \sin^2(\theta)$$

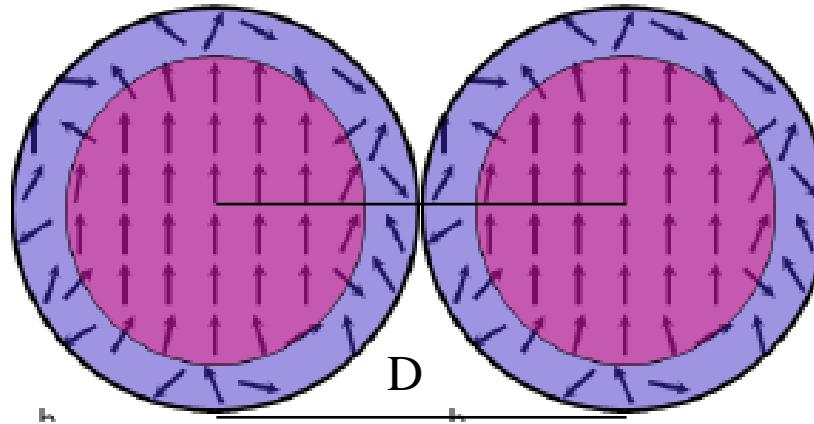
PHYSICAL REVIEW B 74, 214410 (2006)

PHYSICAL REVIEW B 72, 014416 (2005)

روشهای تجربی: مغناطش - استاتیک

انرژی برهمنکش دو قطبی دو قطبی

$$E = \mu_0 / 4\pi r^3 [\vec{m}_1 \cdot \vec{m}_2 - 3/r^2 (\vec{m}_1 \cdot \vec{r})(\vec{m}_2 \cdot \vec{r})]$$

$$d \sim 16 \text{ nm}$$

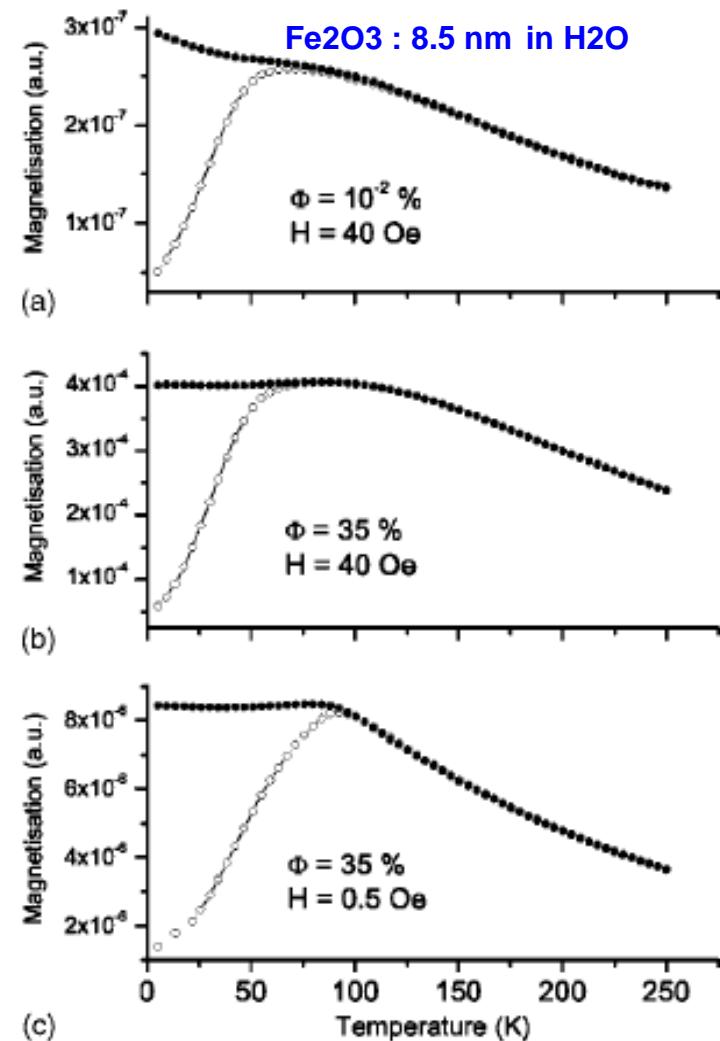
$$\mu \approx 9433 \mu_B$$

$$E_{d-d} \sim 19 \times 10^{-23} \text{ J}$$

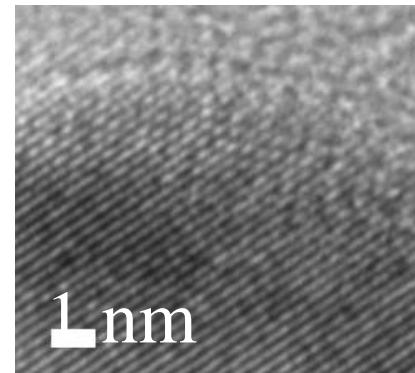
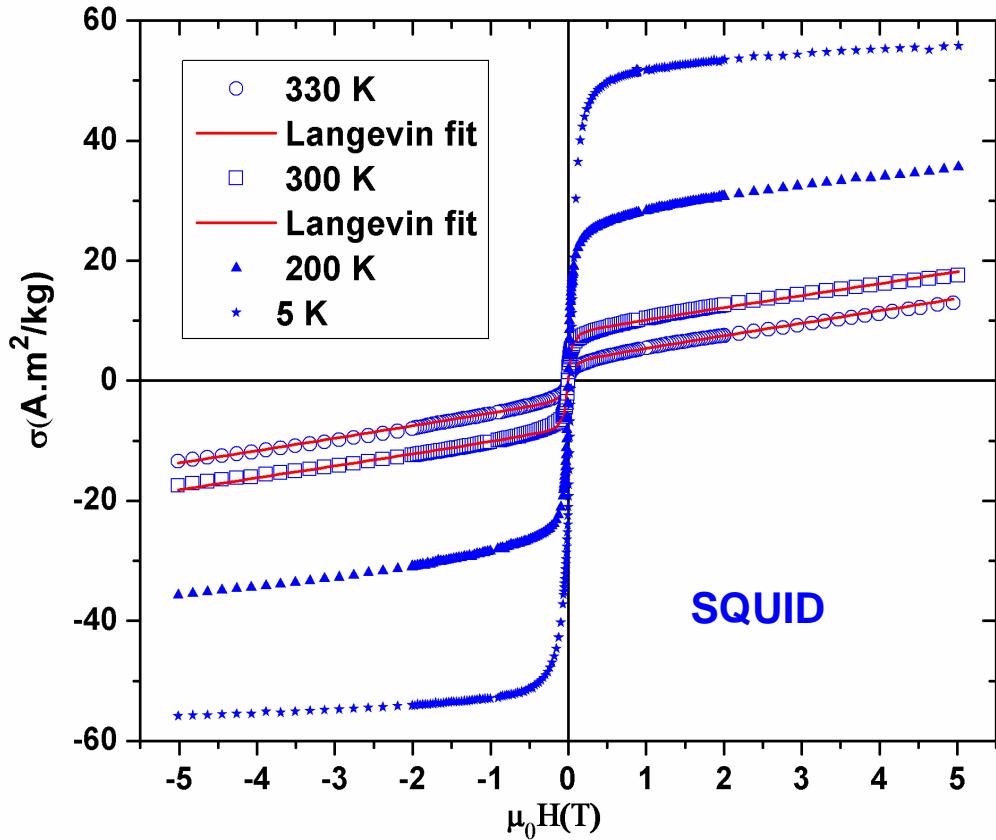
$$\frac{E_{d-d}}{k_B} \approx 13.7 \text{ K}$$

for 5 nearest neighbours: $\Delta T_B \sim 70 \text{ K}$

اثر برهمنکش بین ذرات بر دمای بلوکه شدن

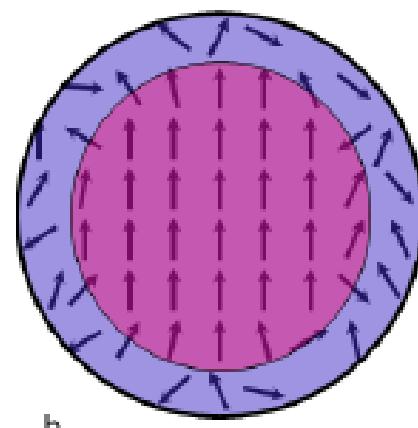

روشهای تجربی: مغناطش - استاتیک Core -shell structure: FM fraction

HRTEM
LSMO

$\text{La}_{0.67}\text{Sr}_{0.33}\text{MnO}_3$

$$\langle M \rangle_T = M_0(T)L \left(\frac{\mu B_{\text{ext}}}{k_B T} \right) + \mu_0^{-1} \chi_{\text{AF}} B_{\text{ext}}$$

$$\mu \approx 9433 \mu_B$$

$$m_s \approx 2.1 \mu_B / \text{Mn}$$

$$\frac{V_{\text{FM}}}{V_{\text{particle}}} = \frac{m_s}{3.67}$$

$$d \sim 16 \text{ nm}$$

$$t_{\text{shell}} \sim 1.4 \text{ nm}$$

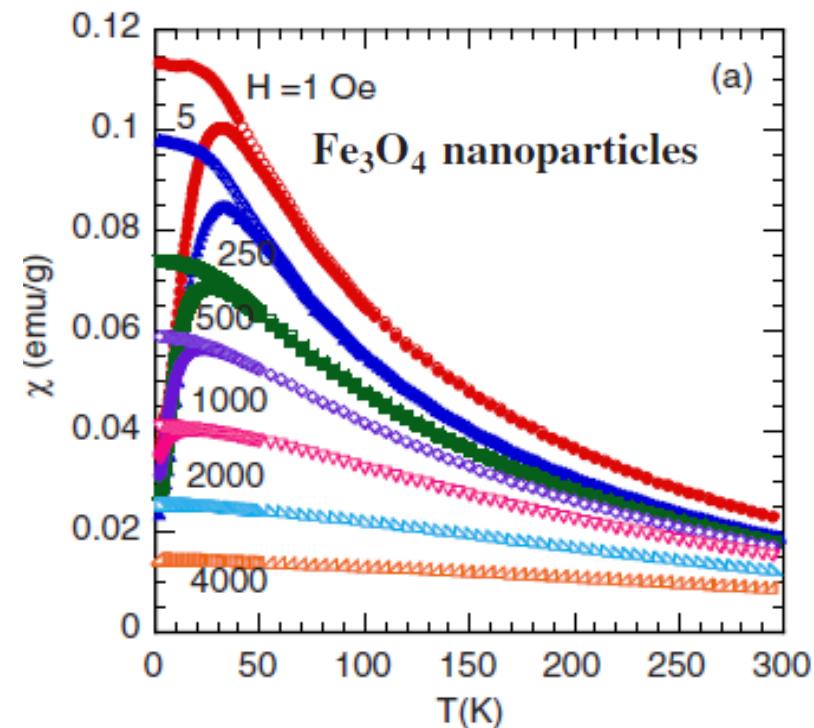
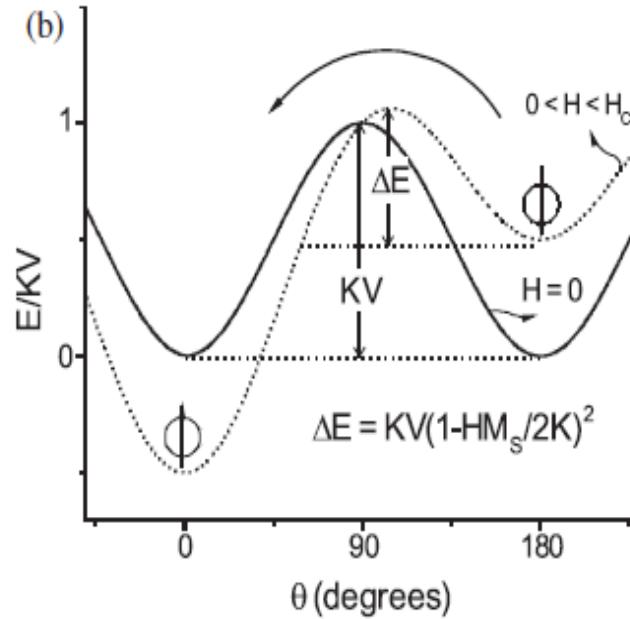
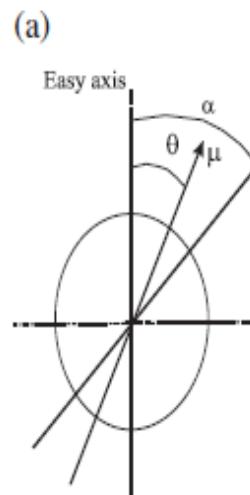
$$r_{\text{FM}} \sim 6.6 \text{ nm}$$

A. Rostamnejadi, et al. unpublished.

روش‌های تجربی: مغناطیسی - استاتیک

اثر میدان مغناطیسی بر دمای بلوکه شدن (ZFC, FC mode)

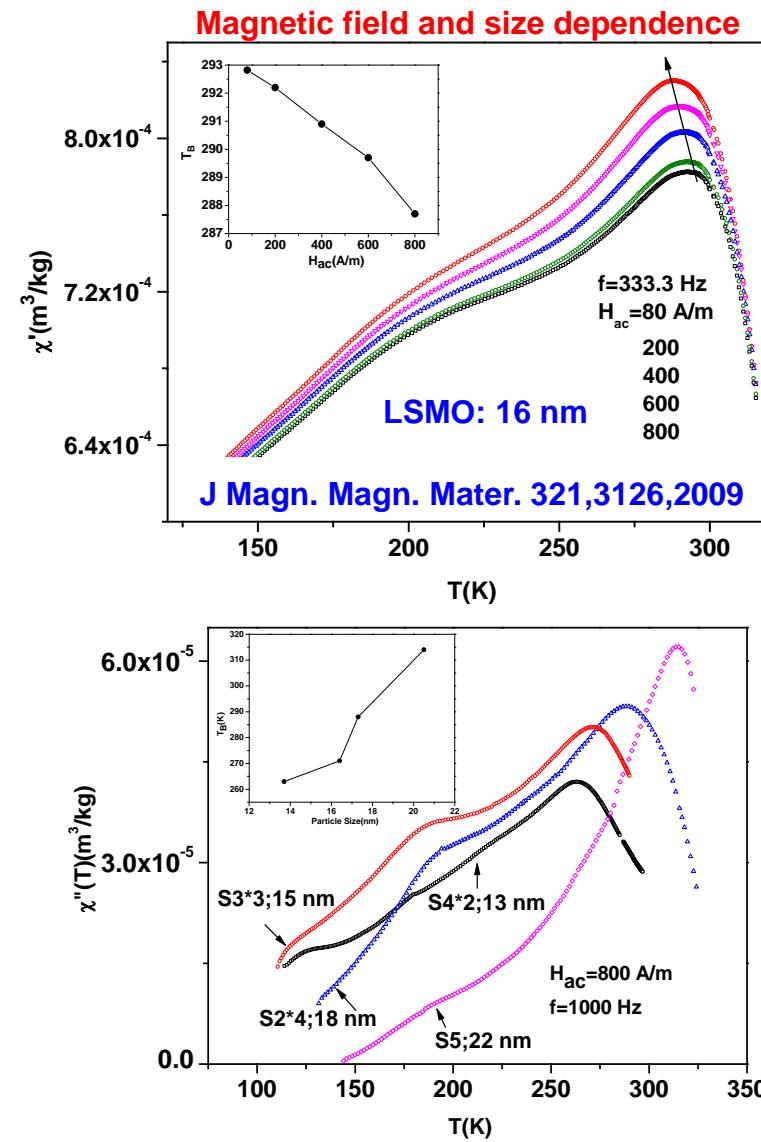
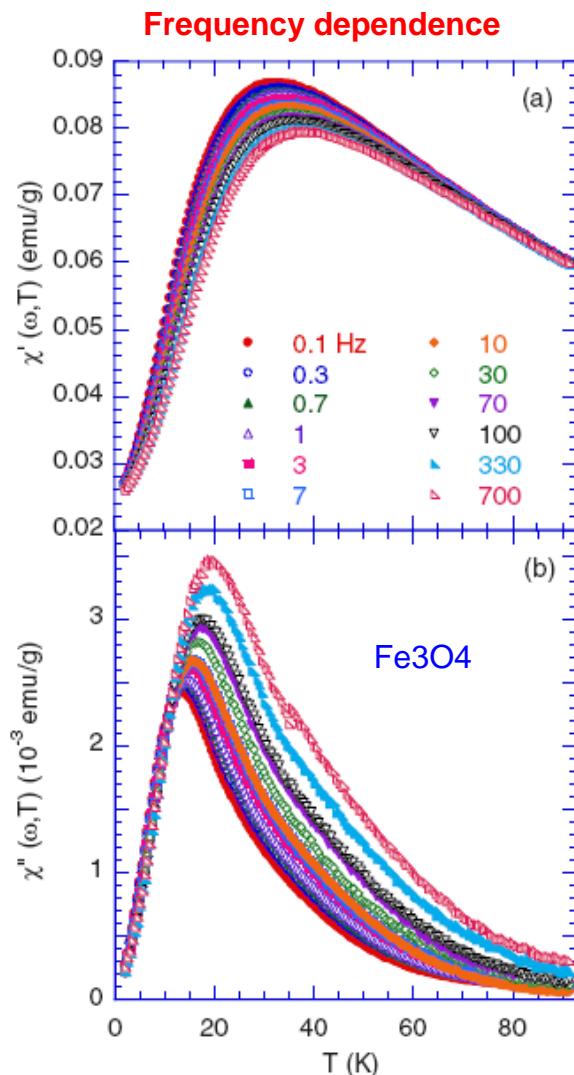
دمای بلوکه شدن با کافراش میدان کاهش می‌یابد. ارتفاع سد پتانسیل کاهش می‌یابد و انرژی گرمایی کمتری برای تحریک مغناطیس بین راستهای آسان نیاز است

J. Nanosci. Nanotechnol. 8, 2836–2857, 2008

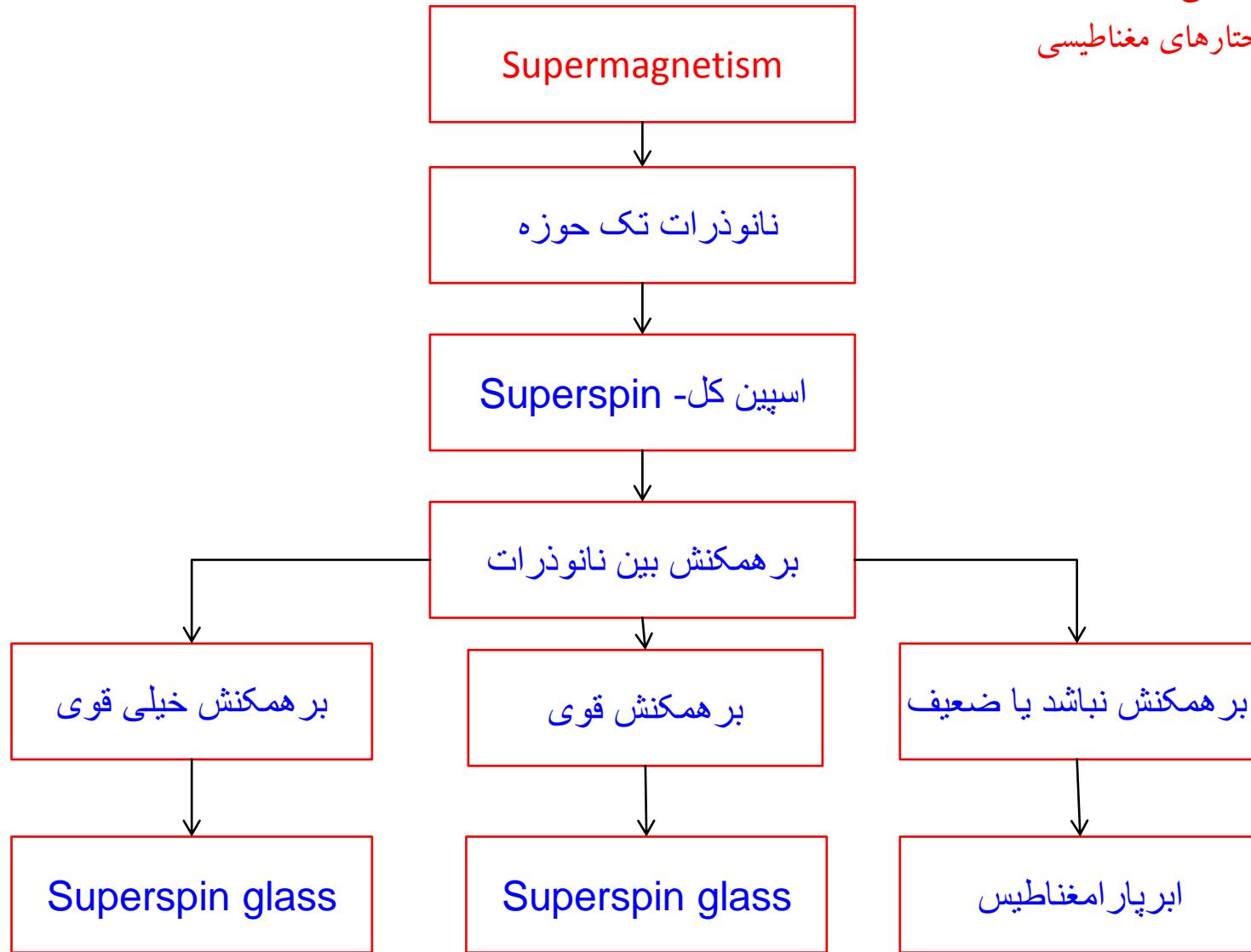
PHYSICAL REVIEW B 79, 024418 (2009)

روشهای تجربی دینامیکی : پذیرفتاری مغناطیسی متناوب - استاتیک

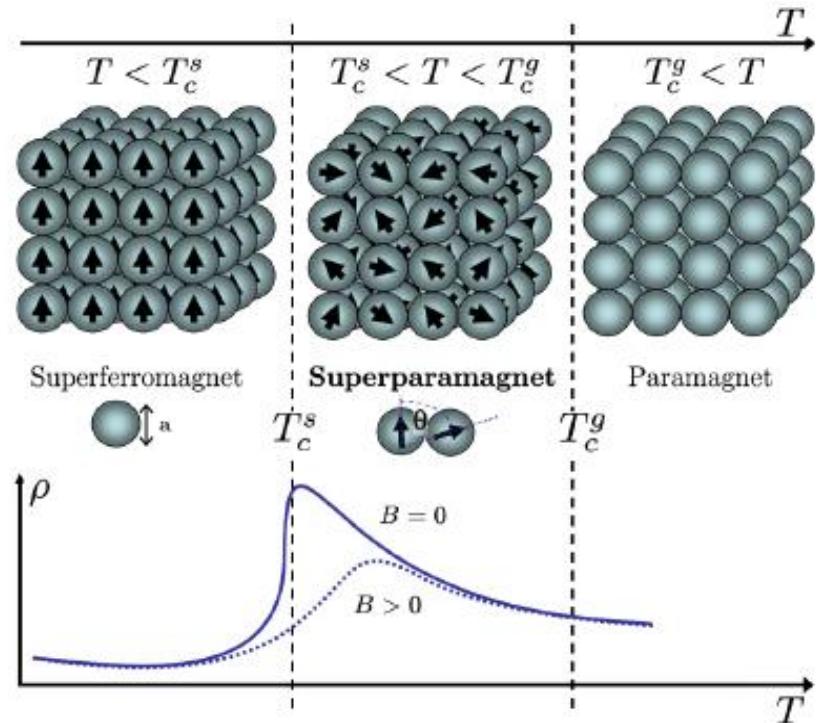
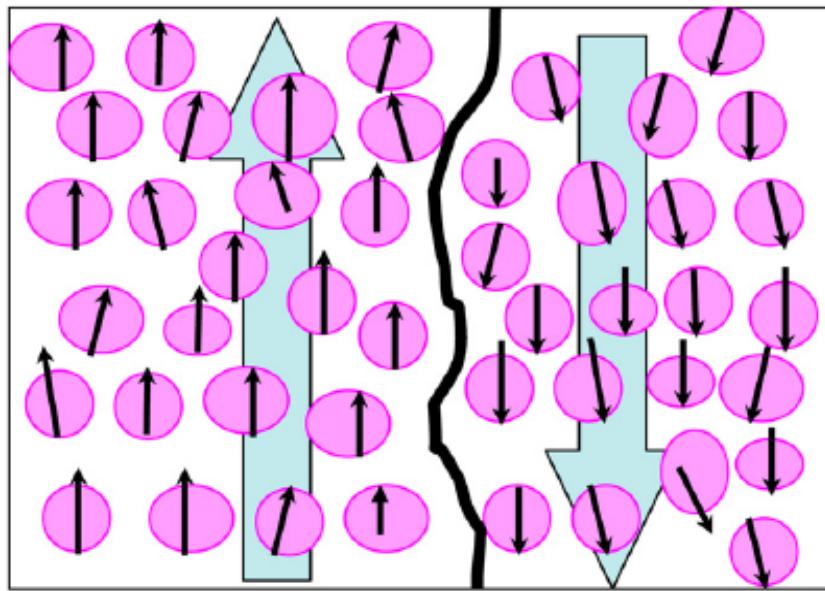

A. Rostamnejadi, et al., J Supercond Nov Magn (2012) 25:1123

ابر مغناطیس:
در نانو ساختارهای مغناطیسی

superferromagnetism

J. Phys. D: Appl. Phys. 42 (2009) 013001.

PRL 99 (2007) 066602.

روش‌های تجربی تمایز بین ابرپارامغناطیس و ابرشیشه اسپینی

$$\tau = \tau_0 \exp\left(-\frac{E_a}{k_B T}\right)$$

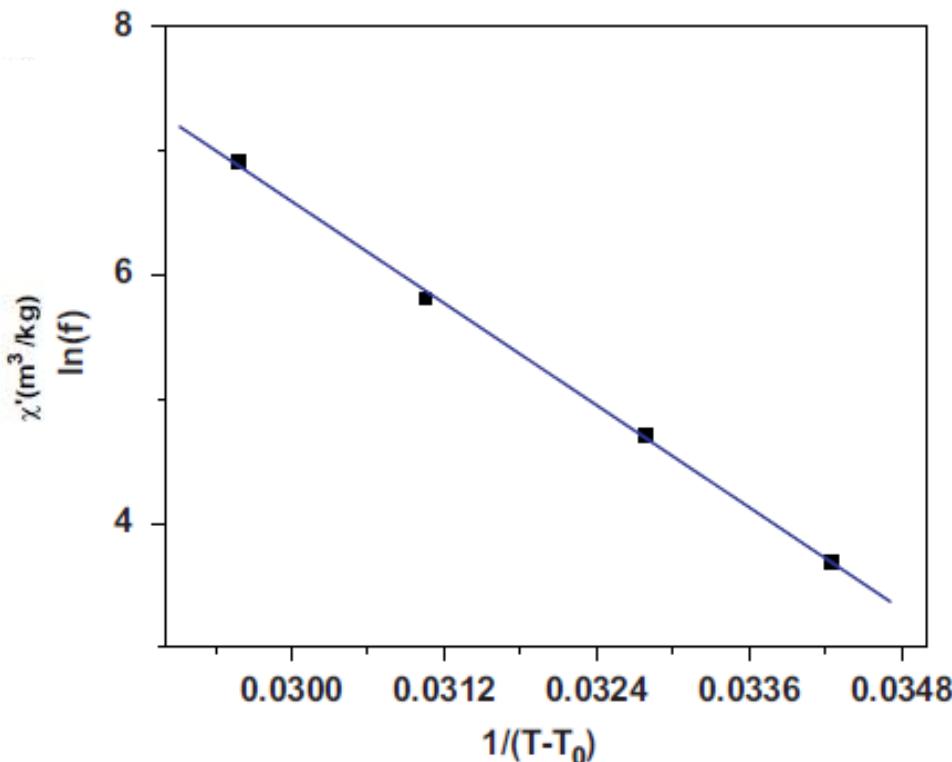
Neel-Brown model : Non-interacting nanoparticles

$$\tau = \tau_0 \exp\left(-\frac{E_a}{k_B(T - T_0)}\right)$$

Vogel- Fulcher model: Interacting nanoparticles

$$\tau_0 \approx 10^{-9} - 10^{-13} \text{ s}$$

Attempt frequency

Anisotropy energy $E_a \approx k_u V \approx k_B T$

Magnetic anisotropy constant

$$k_u = 2.25 \times 10^4 \text{ erg/cm}^3$$

$$= 2.25 \times 10^3 \text{ J/m}^3$$

for LSMO single crystal

$$1.8 \times 10^4 \text{ erg/cm}^3$$

Y. Suzuki, et al., J. Appl. Phys. 83 (1998) 7064

Critical slowing down model Interacting nanoparticles: superspin glass

$$\xi \propto \varepsilon^{-\nu}$$

Coherence length

$$\tau \propto \xi^z$$

$$\boxed{\tau = \tau_0 [(T - T_g) / T_g]^{-z\nu}}$$

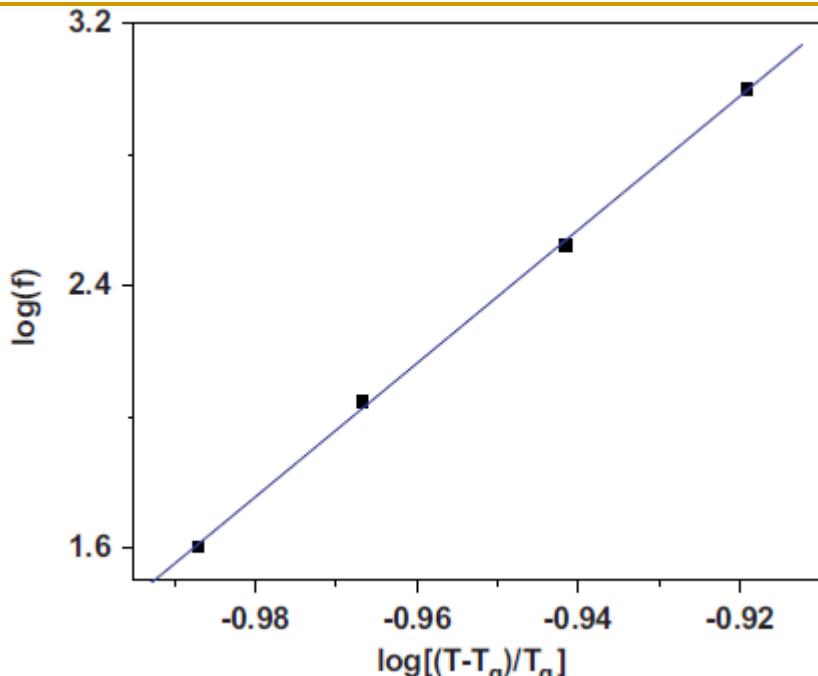
$$z\nu = 4 - 13$$

c1 and c2 parameters

$c_1 = \frac{\Delta T_f}{T_f \Delta (\log_{10} f)}$	$c_2 = \frac{T_f - T_0}{T_f}$
---	-------------------------------

ΔT_f is the difference between
T_f measured at the $\Delta (\log_{10} f)$

$c_1 \sim 0.1$	$c_2 \sim 1$	non-interacting Superparamagnetic
$c_1 \sim 0.001$	$c_2 \sim 0.01$	strongly interacting superspin glass

$$\tau_0 = 1.78 \times 10^{-22} \text{ s} \text{ and } z\nu = 20.4$$

In our case

$$c_1 = 0.0112$$

$$c_2 = 0.107$$

*Interacting
superparamagneti
c behavior*

Experimental techniques for study of magnetic nanoparticles: ac magnetic susceptibility Phenomenological models¹

$$\tau = \tau_0 \exp\left(-\frac{E_a}{k_B T}\right)$$

Neel-Brown model : Non-interacting superparamagnetic nanoparticles

$$\tau = \tau_0 \exp\left(-\frac{E_a}{k_B(T - T_0)}\right)$$

$$\tau_0 \approx 10^{-9} - 10^{-13} \text{ s}$$

Vogel Fulcher: Interacting superparamagnetic nanoparticles

Attempt frequency of relaxation of nanoparticles

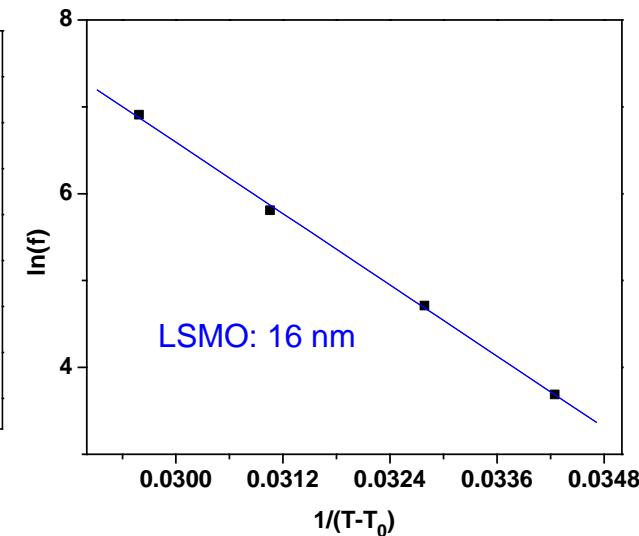
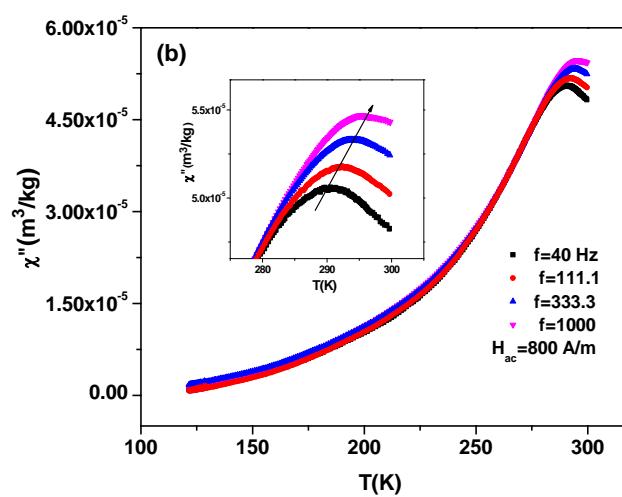
Anisotropy energy

$$E_a \approx k_u V \approx k_B T$$

$$k_u = 2.25 \times 10^4 \text{ erg/cm}^3$$

Magnetic anisotropy constant

for single crystal of LSMO²
is $1.8 \times 10^4 \text{ erg/cm}^3$

¹Adv. Chem. Phys. 98,(1997) 283.

²J. Appl. Phys. 83 (1998) 7064

J Magn. Magn. Mater. 2009 (in press)

Critical slowing down model Interacting nanoparticles: super spin glass

$$\xi \propto \varepsilon^{-\nu}$$

Coherence length

$$\tau \propto \xi^z$$

$$\tau = \tau_0 [(T - T_g) / T_g]^{-z\nu}$$

$$z\nu = 4 - 13$$

parameters c1 and c2

$$c_1 = \frac{\Delta T_f}{T_f \Delta (\log_{10} f)}$$

$$c_2 = \frac{T_f - T_0}{T_f}$$

ΔT_f is the difference between
T_f measured at the $\Delta (\log_{10} f)$

$c_1 \sim 0.1$	$c_2 \sim 1$	non-interacting Superparamagnetic
$c_1 \sim 0.001$	$c_2 \sim 0.01$	strongly interacting superspin glass

J. Magn. Magn. Mater. 203 (1999) 23
PRB, 74 (2006) 045330

Cole –Cole analysis for a monodisperse SPM ensemble in zero-field with a random distribution of anisotropy axis directions

$$\chi'(\omega) = \mu_0 \frac{M_s^2}{3K} \left[1 + \frac{KV}{k_B T} \frac{1}{1 + (\omega\tau)^2} \right], \quad (7)$$

$$\chi''(\omega) = \mu_0 \frac{M_s^2}{3} \frac{V}{k_B T} \frac{\omega\tau}{1 + (\omega\tau)^2}, \quad (8)$$

where M_s is the saturation value of the magnetization. Defining $\alpha \equiv \mu_0 M_s^2 / 3K$ and $\sigma \equiv KV / k_B T$ and eliminating ω , one gets

$$\chi'' = \sqrt{\left(\frac{\alpha\sigma}{2}\right)^2 - \left(\chi' - \frac{\alpha(2+\sigma)}{2}\right)^2}, \quad (9)$$

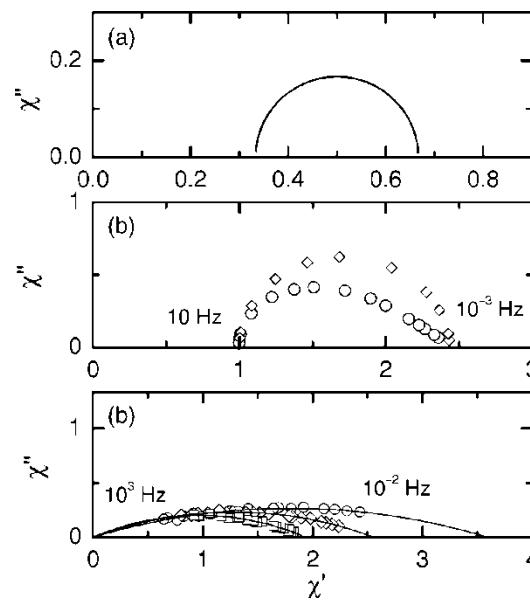
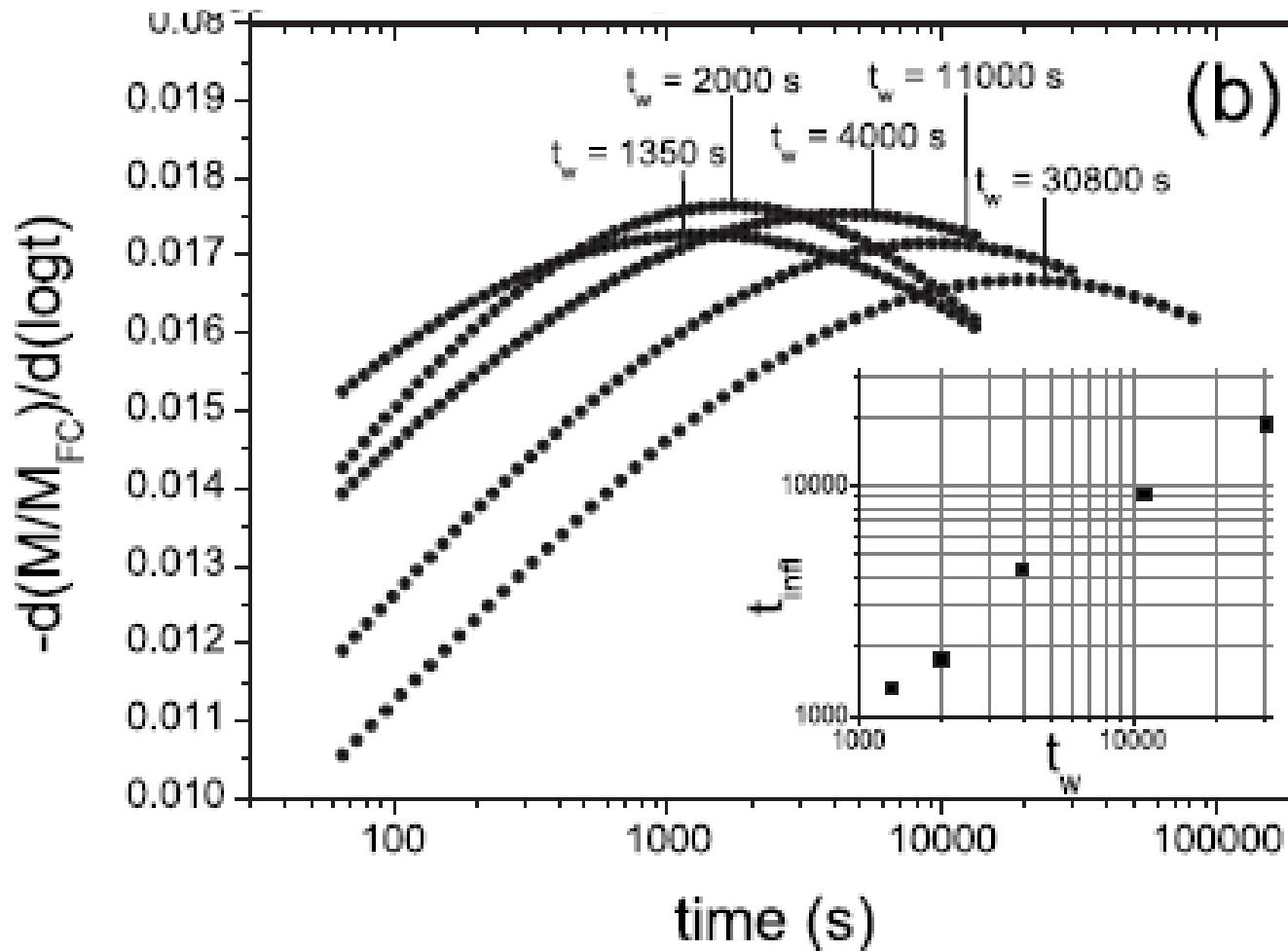

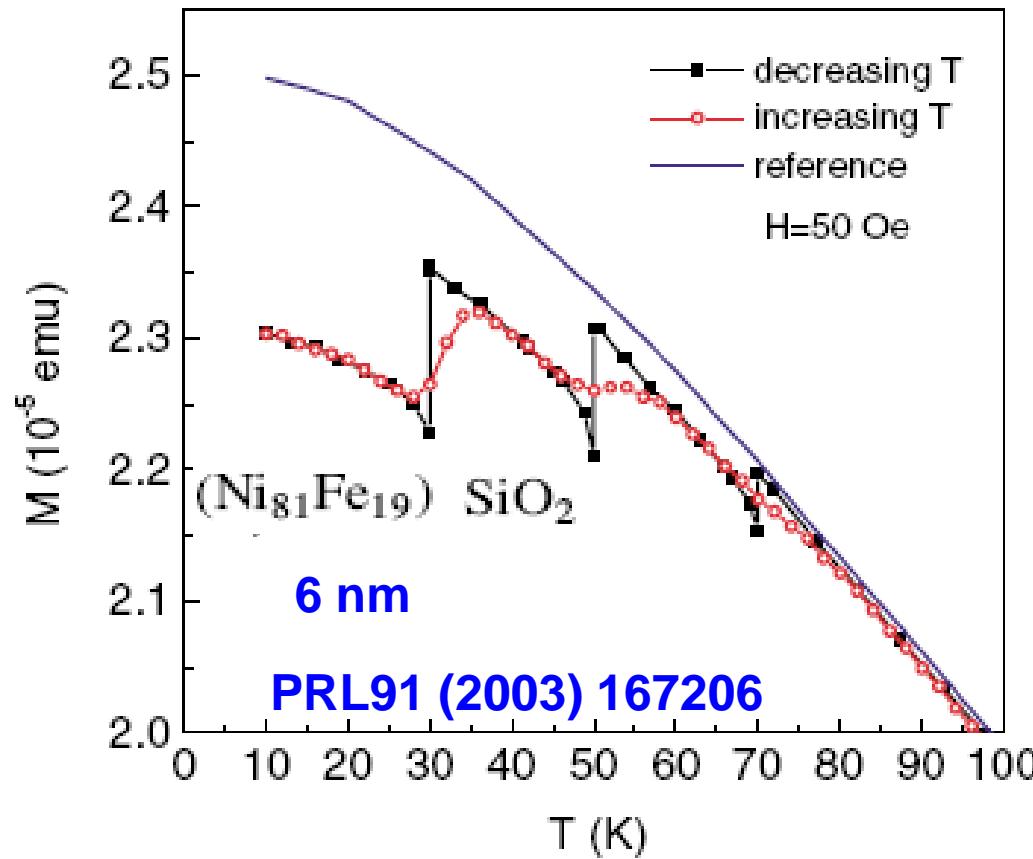
FIG. 1. Cole-Cole plots, χ'' vs χ' , (a) analytically obtained for a noninteracting monodisperse ensemble of SPM particles with $\mu_0 M_s^2 / 3K = 1$ and $KV / k_B T = 1$ (see text); (b) numerical result for a polydisperse ensemble with a log-normal distribution (circles) and a Maxwellian distribution (diamonds) of particle volumes with $\mu_0 M_s^2 / 3K = 1$, $K / k_B T = 1$, $\tau_0 = 1$, $\Delta V = 0.9$, and $\langle V \rangle = 1$; and (c) shows experimentally obtained curves on the SSG system [CoFe(0.9 nm)/Al₂O₃(3 nm)]₁₀ at three different temperatures, $T = 50, 55$, and 60 K (Ref. 57). The particle sizes follow a Gaussian distribution with $\langle V \rangle = 11.5$ nm³ and $\Delta V = 0.95$ nm³. The frequency range is indicated in the figure.

PRB 70 (2004) 214432 & PRB, 56, (1997) 13984.

اثر صبر کردن Aging effect

اثر حافظه ای Memory effect

دو منشا دینامیک آرام در نانوذرات ابرپارامغناطیس

- توزیع گستردگی در زمان واهلش نانوذرات - ناشی از توزیع اندازه ذرات و یا انرژی ناهمسانگردی
- برهمکنش قوی دوقطبی - دوقطبی در بین ذرات

نانوذرات پادفرومغناطیس
ایجاد فاز فرمغناطیسی در نانوذرات مواد پادفرومغناطیس

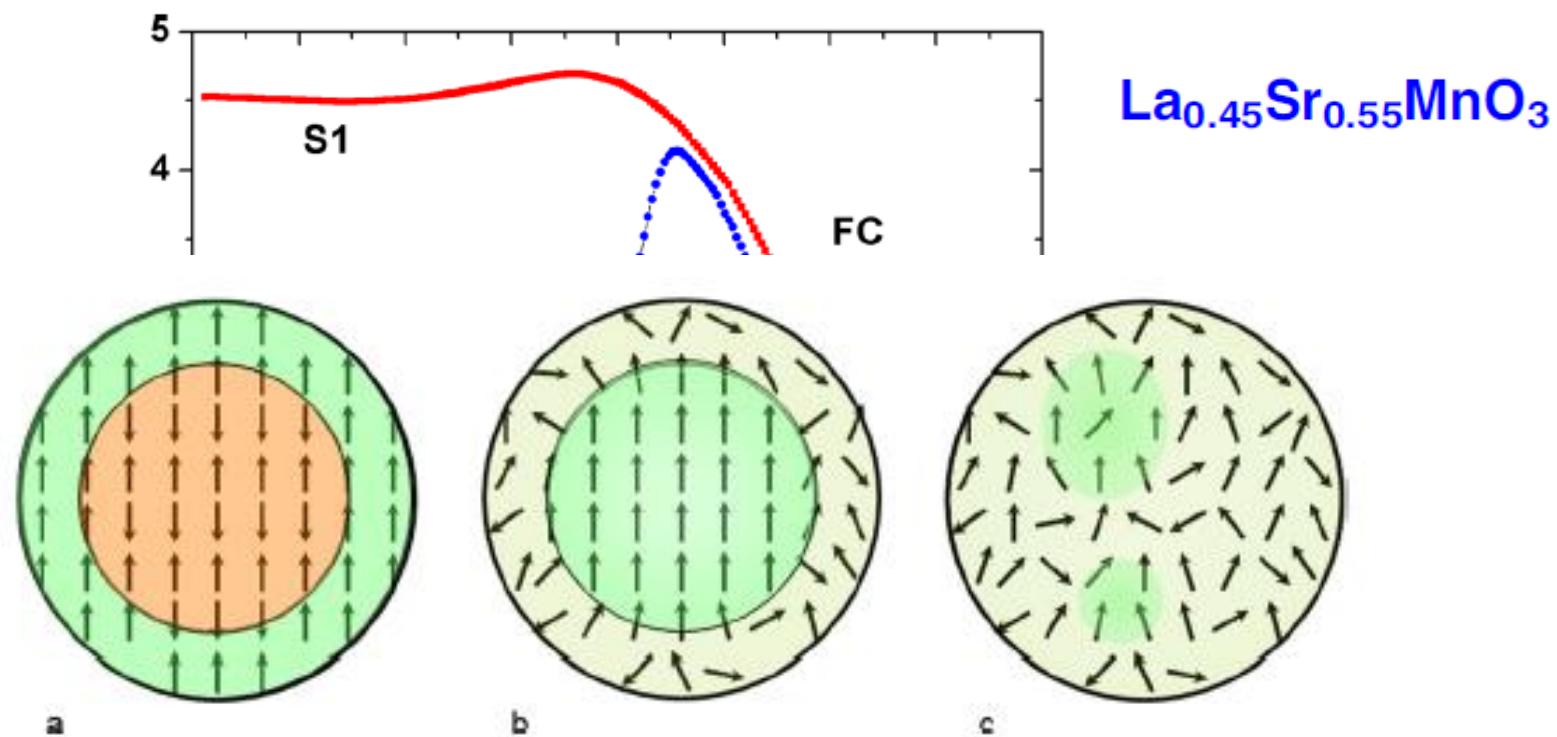

FIG. 7. (Color online) Model magnetic structures for AFM nanoparticles. a) AFM core, FM shell. b) FM core, canted shell. c) FM clusters embedded in a canted structure.

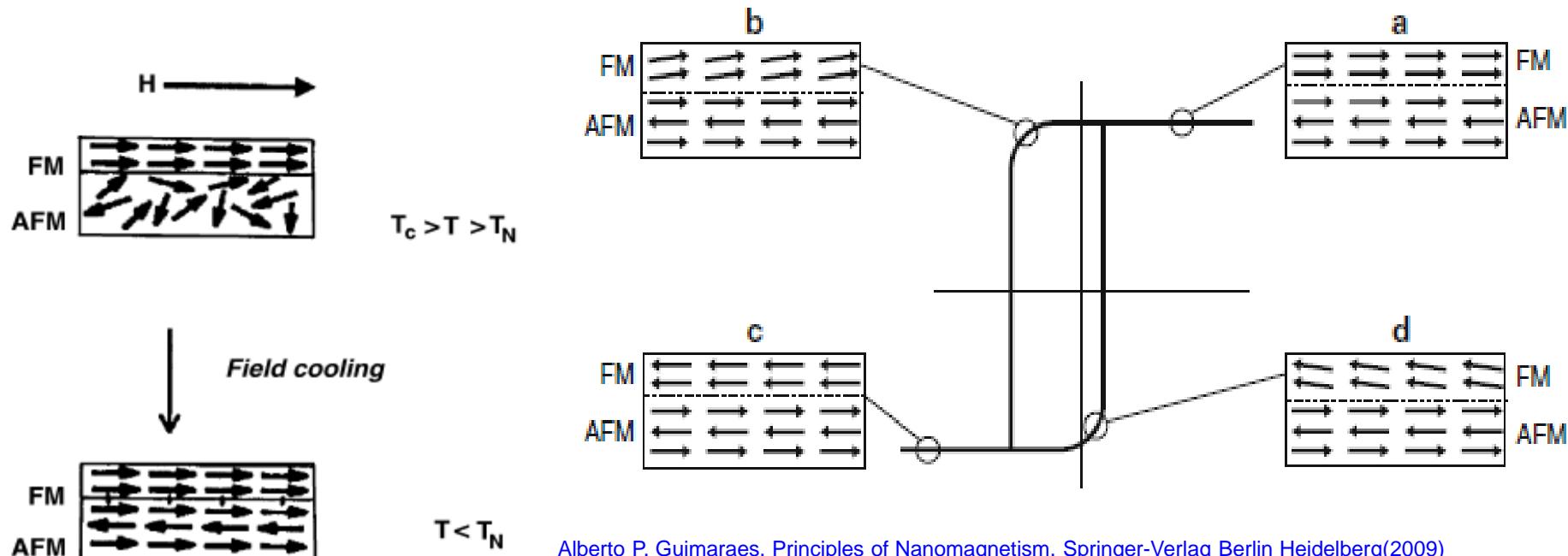
Exchange bias(EB) effect

EB is an interface effect in magnetic nanostructure.

FM/AFM, FM/SG, FI/AFM, AFM/SG, core-shell nanoparticles, phase separated manganites and ...

When a sample with a FM-AFM interface is cooled in a static magnetic field from above the ordering temperature of the AFM (T_N), *the FM magnetization ($M-H$) loop shifts away from $H=0$. The magnitude of this shift is known as the exchange bias (HE).*

An unidirectional anisotropy is caused by the magnetic interface interaction.

Thank you for your attention

